

چکیده

مقدمه: گیاهان دارویی گیاهانی هستند که یک یا برخی از اندام‌های آن‌ها حاوی ماده مؤثره است. این ماده که کمتر از ۱٪ وزن خشک گیاه را تشکیل می‌دهد، دارای خواص دارویی مؤثر بر موجودات زنده است. در این مطالعه به بررسی فعالیت ضد باکتریایی اسانس چند گیاه دارویی علیه میکروارگانیسم‌های جدا شده از گوشت (سودوموناس، سالمونلا و اسیتوباکتر) و شناسایی ترکیبات شیمیایی اسانس‌ها پرداخته شد.

روش‌ها: اسانس‌گیری از گیاهان با استفاده از روش کلونجر انجام شد. بررسی اثرات ضد میکروبی با استفاده از روش چاهک، حداقل غلظت مهاری و حداقل غلظت باکتری کشی بررسی شد.

نتایج: نتایج به این صورت بود که قطر هاله عدم رشد برای اسانس گیاه آویشن برای باکتری‌های سالمونلا، سودوموناس و اسیتوباکتر به ترتیب ۳۲، ۱۳ و ۳۸ میلی‌متر اندازه‌گیری شد که بیشترین میزان هاله عدم رشد مربوط به اسیتوباکتر مشاهده شد. همچنین حداقل غلظت مهاری باکتری‌ها در حضور اسانس گیاه آویشن به ترتیب ۲۵، ۲۵ و ۶/۲۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد و حداقل غلظت باکتری کشی به ترتیب ۵، ۱۲/۵ و ۵۰ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد. همچنین قطر هاله عدم رشد برای اسانس گیاه دارچین برای باکتری‌های سالمونلا، سودوموناس و اسیتوباکتر به ترتیب ۲۵، ۲۵ و ۳۰ میلی‌متر اندازه‌گیری شد که بیشترین میزان هاله عدم رشد مربوط به اسیتوباکتر مشاهده شد. حداقل غلظت مهاری باکتری‌ها در حضور اسانس گیاه دارچین به ترتیب ۲۵، ۱۲/۵ و ۲۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد و حداقل غلظت باکتری کشی به ترتیب ۵۰، ۲۵ و ۵۰ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد. همچنین قطر هاله عدم رشد برای اسانس گیاه برگ بو برای باکتری‌های سالمونلا، سودوموناس و اسیتوباکتر به ترتیب ۳۶، ۲۵ و ۳۰ میلی‌متر اندازه‌گیری شد که بیشترین میزان هاله عدم رشد مربوط به سالمونلا مشاهده شد. حداقل غلظت مهاری باکتری‌ها در حضور اسانس گیاه برگ بو به ترتیب ۲۵، ۳/۱۲ و ۱۲/۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد و حداقل غلظت باکتری کشی به ترتیب ۵۰، ۶/۲۵ و ۲۵ میلی‌گرم بر میلی‌لیتر اندازه‌گیری شد.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به اثرات ضد باکتریایی اسانس‌های گیاهان آویشن، برگ بو و دارچین با در نظر گرفتن عوارض جانبی آن‌ها در شرایط *in vivo* می‌توان از اسانس‌های این گیاهان به عنوان یک داروی گیاهی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: اسانس، آویشن، دارچین، برگ بو، سالمونلا، سودوموناس، اسیتوباکتر، ضد میکروبی